

EIGENDASTEFNA FAXAFLÓAHAFNA sf.

1. Inngangur

Vinna við eigendastefnu Faxaflóahafna hófst upphaflega á kjörtímabilinu 2014-2018 og var unnið að mótun stefnunnar með hléum þar til vorið 2018. Á aðalfundi Faxaflóahafna 2019 var ákveðið að stofna nýjan vinnuhóp um gerð eigendastefnu Faxaflóahafna. Í hópnum eru Daníel Ottesen úr Hvalfjarðarsveit, Ólafur Adolfsson frá Akranesi ásamt Þórdísi Lóu Þórhallsdóttur frá Reykjavík, sem leiddi vinnuna. Helga Hlín Hákonardóttir lögfræðingur vann með hópnum frá byrjun ásamt hafnarstjórum Faxaflóahafna, þeim Gísla Gíslasyni og Magnúsi Þór Ásmundssyni.

Til grundvallar vinnunni lágu drög að eigendastefnu sem unnin höfðu verið á kjörtímabilinu 2014-2018. Við vinnuna kom strax í ljós að endurskoða þurfti sameignarfélagssamning Faxaflóahafna samhliða gerð eigendastefnu og vann vinnuhópurinn tillögur þar að lútandi samhliða vinnu við eigendastefnuna.

Eigendastefnan og breytingar á sameignarfélagssamningi taka mið af Leiðbeiningum Viðskiptaráðs o.fl. frá 2021 um góða stjórnarhætti, leiðbeiningum OECD frá 2015 um stjórnarhætti fyrirtækja í eigu opinberra aðila og nýlegu álitum umboðsmanns Alþingis frá 12. apríl 2021 nr. 5117/2007 um meðferð eigendavalds og eftirlit sveitarfélaga með félögum í eigu þeirra.

Með eigendastefnu og breytingum á sameignarfélagssamningi eru stigin ákveðin en varfærin skref í þá átt að aðlaga stefnumörkun, skipulag og stjórnarhætti Faxaflóahafna til nútímalegra og góðra stjórnarháttanna. Viðbúið er að breytingarnar sem innleiddar eru að þessu sinni þurfi endurskoðunar við og að frekari skref verði tekin í þá átt að færa stefnumörkun, skipulag og stjórnarhætti í enn frekari átt til stjórnarháttanna atvinnufyrirtækja þegar breytingarnar hafa sannað gildi sitt.

2. Tilgangur og markmið

Eigendastefnan er samstarfssáttmáli eigenda Faxaflóahafna sem markar sameiginlega stefnu og stjórnarhætti eigenda Faxaflóahafna sem og markmið þeirra annars vegar sem eigenda og hins vegar með rekstri Faxaflóahafna. Með eigendastefnunni er ætlunin að auka gegnsæi og ábyrgð eigenda Faxaflóahafna á grundvelli góðra stjórnarháttanna eigenda.

Markmið eigenda Faxaflóahafna er að standa vörð um hagsmuni sína sem eigendur fyrirtækisins til lengri og skemmri tíma. Eigendur munu beita sér sem slíkir í takt við lög, góða stjórnarhætti og eigendastefnu þessa, í þeim tilgangi að Faxaflóahafnir sinni hlutverki sínu og nái markmiðum sínum.

3. Réttarheimildir

Um starfsemi Faxaflóahafna gilda hafnalög nr. 61/2003 með síðari breytingum, lög um sameignarfélög nr. 50/2007, hafnarreglugerð fyrir Faxaflóahafnir sf. nr. 798/2009 og sameignarfélagssamningur fyrir Faxaflóahafnir.

4. Hlutverk Faxaflóahafna

Eigendur Faxaflóahafna eru sammála um að hlutverk Faxaflóahafna sé að:

- a) Starfrækja og þróa hafnarstarfsemi og þjónustuhlutverk Faxaflóahafna sem megingátt Íslands í flutningum til og frá landinu.
- b) Þróa hafnarinnviði, hafnarsvæði og annað land í þeim tilgangi að mæta nauðsynlegri aðstöðuþörf eftir því sem kostur er en þó þannig að landnýting sé skynsamleg.
- c) Viðhalda þjónustu við grundvallar starfspætti útgerðar og fiskvinnslu.
- d) Halda áfram aukinni þjónustu við hafsækna ferðaþjónustu.
- e) Meta tækifæri til samstarfs og/eða stækkunar starfssvæðisins við Faxaflóa út frá hlutverki fyrirtækisins, hagkvæmni, arðsemi og áhættu

Eigendur vilja að Faxaflóahafnir séu:

- Framsækið fyrirtæki sem er til fyrirmyndar og er leiðandi í hafnarstarfsemi á Íslandi
- Eftirsóknarverður starfsvettvangur og samstarfsaðili, sem gegni veigamiklu hlutverki í samfélaginu.

5. Stefnumörkun

Samkvæmt 4.2. gr. sameignarfélagssamnings Faxaflóahafna skal hafnarstjórn gera tillögu fyrir aðalfund eigenda um starfskjarastefnu félagsins, stefnumörkun og framtíðarsýn félagsins og stefnu um fjármagnsskipan. Eigendur munu koma sjónarmiðum sínum þar að lútandi hverju sinni á framfæri við hafnarstjórn í samræmi við ákvæði 6. gr.

Eigendur eru sammála um að við mörkun stefnu og í starfsemi félagsins sé lögð áhersla á:

- a) Ábyrgð og framsýni gagnvart öryggi, heilsu og umhverfi á starfssvæði fyrirtækisins, bæði á sjó og landi.
- b) Hagkvæmni og skilvirkni í rekstri fyrirtækisins, ásamt ábyrgri meðferð fjármuna sem skapi aukið virði fyrir eigendur og aðra hagaðila.
- c) Samfélagslega ábyrgð fyrirtækisins og sjálfbæra þróun þess.
- d) Þróun og innleiðingu hringrásarhagkerfis á starfssvæði fyrirtækisins.
- e) Að virðing og traust ríki milli fyrirtækisins og viðskiptavina þess og annarra hagaðila þess.

6. Samskipti og upplýsingagjöf

Eigendur leggja áherslu á breidd í þekkingu og reynslu stjórnarmanna og að a.m.k. 3 af 7 stjórnarmönnum séu óháðir samkvæmt leiðbeiningum um góða stjórnarhætti, og gert er ráð fyrir virkri aðkomu eigenda að stefnumörkun félagsins samkvæmt ákvæðum sameignarfélagssamnings.

Eigendur leggja áherslu á að hafnarstjórn kveði á um fyrirkomulag samskipta við eigendur í starfsreglum sínum, sem byggja á jafnræði eigenda.

Eigendur leggja áherslu á gagnkvæm samskipti vegna stjórnarháttanna við hafnarstjórn, í þeim tilgangi að byggja upp trúnað og skilning, bæta ákvarðanatöku og stefnumótun stjórnenda og ákvarðanir eigenda á grundvelli eignarhlutar þeirra.

Telji eigendur nauðsynlegt að eiga bein samskipti við hafnarstjórn um einstök mál eða verkefni stjórnar, er stofnað til slíkra samskipta við formann hafnarstjórnar og að öðru leyti í samræmi við starfsreglur hafnarstjórnar. Samskipti við hafnarstjórn fara fram á formlegum fundum, þar með talið

eigendafundum, eða í formi erinda sem send eru til hafnarstjórnar, hvort heldur um einstök sjónarmið, hagsmuni, rannsóknir, sérþekkingu eða annað sem eigendur telja að eigi erindi til hafnarstjórnar.

Eigendur hafa ekki frumkvæði að samskiptum við einstaka stjórnarmenn um málefni hafnarstjórnar, en ákvæði þetta kemur ekki í veg fyrir samskipti eigenda við einstaka stjórnarmenn Faxaflóahafna að þeirra eigin frumkvæði eða samskipti varðandi önnur atriði en málefni stjórnar s.s. ákvæði eigendastefnu þessarar.

Eigendur munu beita sér fyrir skýrri og skipulegri upplýsingagjöf stjórnar og stjórnenda Faxaflóahafna til eigenda og annarra hagsmunaaðila, hvort heldur með opinberum fréttatilkynningum, upplýsingagjöf á heimasíðu, ársreikningi, tilkynningum til eigenda, á formlegum eigendafundum eða með upplýsingagjöf til eigenda með öðrum hætti. Lögð er áhersla á að allir eigendur fái á sama tíma slíkar upplýsingar. Enn fremur kunna einstakir hluthafar að óska eftir fundum með hafnarstjóra til nánari útskýringar á upplýsingum sem sendar hafa verið hluthöfum, þó þannig að jafnræðis hluthafa um upplýsingar sem veittar eru á slíkum fundum sé gætt, s.s. með tilkynningu til annarra hluthafa.

Faxaflóahafnir eru hluti af samstæðureikningi Reykjavíkurborgar sem eiganda ríflega 75% eignarhlutar í fyrirtækinu. Um upplýsingagjöf stjórnar og stjórnenda til Reykjavíkurborgar gilda sérreglur sem leiða af ákvæðum sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011, vegna gerðar fjárhagsáætlana og samstæðuársreiknings Reykjavíkurborgar.

Í samskiptum eigenda við stjórn og hafnarstjóra skal ávallt gætt að ákvæðum laga, s.s. meginreglum laga um trúnaðarskyldu stjórnar við félag, starfsmenn, viðskiptamenn eða aðra - og jafnræði eigenda.

Eigendur leitast við að efla upplýsta og lýðræðislega umræðu um málefni Faxaflóahafna á vettvangi kjörinna fulltrúa þeirra sveitarfélaga sem eru eigendur og á fundum eigenda.

Að öðru leyti fer um meðferð eigenda á eigendaréttindum sínum að lögum og eigendastefnum þeirra ef við á.

7. Breytingar og birting

Eigendastefnunni verður ekki breytt nema með samkomulagi allra eigenda, sem samþykkja skal af sveitarstjórnnum og staðfesta á eigendafundi Faxaflóahafna. Eigendastefnan skal vera öllum aðgengileg m.a. á heimasíðu fyrirtækisins.

Reykjavík _____ 2022

F.h. Reykjavíkurborgar

F.h. Akraneskaupstaðar

F.h. Borgarbyggðar

F.h. Hvalfjarðarsveitar

F.h. Skorradalshrepps